

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

ΦΕΒΡΩΝΙΑ ΠΑΤΡΙΑΝΑΚΟΥ
Βουλευτής Λακωνίας - ΝΕΑ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΕΡΩΤΗΣΗ

ΠΡΟΣ ΤΟΝ κ. ΥΠΟΥΡΓΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ

Θέμα : «Προστασία και ανάδειξη αρχαιολογικού χώρου Πελλάνας»

Η αρχαιολογική έρευνα που πραγματοποιήθηκε στην περιοχή της Πελλάνας έφερε στην επιφάνεια κάποια από τα σημαντικότερα αρχαιολογικά ευρήματα σε διαχρονικό επίπεδο, η σημειολογία των οποίων μπορεί να έχει ευρύτατες ιστορικές επιπτώσεις.

Από τον Ιανουάριο του 2013, με ερώτησή μου στη Βουλή, είχα επισημάνει την αναγκαιότητα –αλλά και το χρέος- προστασίας και ανάδειξης του αρχαιολογικού χώρου και των μνημείων της Πελλάνας. Όπως είχα τονίσει, η εικόνα ερήμωσης και εγκατάλειψης που παρουσίαζαν, είχε προκαλέσει σοβαρές αντιδράσεις όχι μόνο σε τοπικό αλλά και σε επιστημονικό επίπεδο.

Συγκεκριμένα, ο Μυκηναϊκός τάφος στη θέση Πελεκητή παρέμενε καταχωμένος από το Πάσχα του 2002, με άγνωστες συνέπειες για την ακεραιότητα του μνημείου. Ο παράπλευρος Μυκηναϊκός τάφος, με ακέραη την οροφή του θολωτού θαλάμου, φερόταν με ρήγματα λόγω αποκοπής βράχων από το πάνω μέρος της Πύλης. Οι υπόλοιποι θολωτοί λαξευτοί τάφοι του Μυκηναϊκού νεκροταφείου πλημμύριζαν με λάσπη κατά τις βροχοπτώσεις, ενώ πολλά υποστυλώματα υποχωρούσαν. Ο περιφραγμένος και προστατευμένος χώρος του αρχαιολογικού χώρου του Μυκηναϊκού νεκροταφείου είχε αποκλειστεί και παρέμενε απρόσιτος για τους επισκέπτες.

Απαντώντας στα ειδικότερα ερωτήματα που είχα θέσει με την ερώτησή μου αυτή, ο αρμόδιος τότε Αν. Υπουργός κ. Τζαβάρας είχε αναφερθεί στην πορεία της ανασκαφικής έρευνας στον Μυκηναϊκό τάφο στη θέση Πελεκητή, που έχει καταχωθεί, επισημαίνοντας ότι ο τάφος δεν κινδυνεύει από τις περιβαλλοντικές συνθήκες (αρ. πρωτ. ΥΠ.ΠΑΙ.Θ.Π.Α./ΓΡ.ΑΝ.ΥΠ./Κ.Ε./157/11-02-2013 απαντητικό έγγραφο).

Σε σχέση με την αποκοπή βράχων στον παρακείμενο τάφο, στην οποία είχα αναφερθεί, είχε απαντήσει ότι θα αντιμετωπιστεί, σε συνεργασία της Διεύθυνσης Αναστήλωσης Αρχαίων Μνημείων με την Ε' ΕΠΚΑ.

Επίσης, είχε επισημάνει ότι προωθείτο η διαδικασία κήρυξης του χώρου ως αρχαιολογικού, δεδομένου ότι κηρυγμένος αρχαιολογικός χώρος ήταν μόνο το Μυκηναϊκό νεκροταφείο στη θέση «Σπηλιές».

Πρέπει να υπογραμμιστεί εκ νέου ότι ήδη από τον Φεβρουάριο του 2006, έχει εκδοθεί Υπουργική Απόφαση (ΥΠΠΟ/ΓΔΑΠΚ/ΑΡΧ/Α2/Φ42/14950/494/15-02-

2006) σχετικά με τις ενέργειες που πρέπει να πραγματοποιηθούν στον αρχαιολογικό χώρο της Πελλάνας και συγκεκριμένα:

- Να ληφθούν μέτρα στερέωσης, προστασίας και ανάδειξης των ανεσκαμμένων κτισμάτων και των τάφων της περιοχής.
- Να υποβληθεί πρόταση από τη Γενική Διεύθυνση Αναστήλωσης, Μουσείων και Τεχνικών Έργων σχετικά με την αποχωμάτωση, στερέωση και έρευνα του Μυκηναϊκού τάφου στη θέση Πελεκητή.
- Να προωθηθεί η διαδικασία κήρυξης του αρχαιολογικού χώρου της Πελλάνας και οι απαραίτητες απαλλοτριώσεις.

Σημειωτέον ότι αναφερόμενος ο κ. Τζαβάρας στην ως άνω Υ.Α., την οποία είχα επικαλεστεί στην προηγούμενη ερώτησή μου (αρ. πρωτ. 5811/14-01-2013), είχε απαντήσει ότι η Ε' ΕΠΚΑ έχει ζητήσει με έγγραφά της οδηγίες και διευκρινίσεις για την εφαρμογή της, τις οποίες και ανέμενε.

Μετά παρέλευση σχεδόν δύο ετών, η εικόνα που παρουσιάζει ο αρχαιολογικός χώρος της Πελλάνας εξακολουθεί να μαρτυρά την ίδια πλήρη εγκατάλειψη, ενώ ο Μυκηναϊκός τάφος στην Πελεκητή εξακολουθεί, 12 χρόνια μετά, να παραμένει καταχωμένος. Είναι καταφανές, βέβαια, ότι ακόμα και αν ο τάφος δεν κινδυνεύει από τις περιβαλλοντικές συνθήκες, σύμφωνα με τις σχετικές διαβεβαιώσεις, δεν νοείται να παραμένει θαμμένος ένας αρχαιολογικός θησαυρός.

Σύμφωνα με πρόσφατη απάντηση του Υπουργού Υποδομών κ. Χρυσοχοϊδή σε σχετική ερώτησή μου, σε λίγους μήνες και συγκεκριμένα τον Μάρτιο του 2015 παραδίδεται ο οδικός άξονας Λεύκτρο-Σπάρτη. Η μία πύλη εισόδου από το δρόμο αυτό στην πόλη της Σπάρτης, είναι η Πελλάνα.

Η δυναμική της αξιοποίησης και ανάδειξης του αρχαιολογικού χώρου της Πελλάνας είναι ούτως ή άλλως αδιαμφισβήτητη, δεδομένης της σημαντικότητας των ευρημάτων και των επιπτώσεων που μπορεί να έχει η σημειολογία τους. Οι επιπρόσθετες δυνατότητες όμως, που προσφέρει η λειτουργική διασύνδεσή του με το νέο οδικό άξονα, είναι βέβαιο ότι μπορούν να καταστήσουν τα μνημεία της Πελλάνας σημείο αναφοράς, όπως άλλωστε επιτάσσεται και από το διεθνές θεσμικό πλαίσιο για την αρχαιολογική κληρονομιά, σύμφωνα με το οποίο ο αρχαιολογικός χώρος πρέπει είναι ενεργός και να αποτελεί υλικό και νοηματικό φορέα ενός ευρύτερου χωρικού περιβάλλοντος.

Ερωτάται ο κ. Υπουργός:

1.- Ποιες συγκεκριμένες πρωτοβουλίες προτίθεται να αναλάβει για την προστασία, συντήρηση και ανάδειξη των αρχαιολογικών ευρημάτων και του εν γένει αρχαιολογικού χώρου της Πελλάνας;

2.- Ποιος είναι ο σχεδιασμός για τη λειτουργική διασύνδεση του αρχαιολογικού χώρου της Πελλάνας με το νέο οδικό άξονα Λεύκτρου-Σπάρτης;

3.- Σε ποιες άμεσες παρεμβάσεις προτίθεται να προβεί για την αποχωμάτωση, προστασία και ανάδειξη του Μυκηναϊκού τάφου στη θέση Πελεκητή; Έχει υποβληθεί

η σχετική πρόταση από την αρμόδια Διεύθυνση, όπως απαιτεί η σχετική Υ.Α. του 2006;

4.- Έχει κηρυχθεί ο χώρος της Πελλάνας ως αρχαιολογικός, δεδομένου ότι προωθείτο η διαδικασία κήρυξής του, ήδη από τον Φεβρουάριο του 2013;

5.- Έχουν περιέλθει στην Ε' ΕΠΚΑ οι οδηγίες και διευκρινίσεις που είχαν ζητηθεί, ώστε να εφαρμοστούν τα μέτρα προστασίας και ανάδειξης, που προβλέπονται στην ΥΠΠΟ/ΓΔΑΠΚ/ΑΡΧ/Α2/Φ42/14950/494/15-02-2006;

6.- Έχει ληφθεί η πρόνοια για την υλοποίηση έργου εκβάθυνσης του χειμάρρου, προκειμένου να παραμένει χαμηλά ο υδροφόρος ορίζοντας και να μην υπάρχουν πλημμυρικά φαινόμενα στο Μυκηναϊκό Νεκροταφείο;

7.- Πώς προτίθεται να διασφαλίσει την επισκεψιμότητα του αρχαιολογικού χώρου της Πελλάνας;

8.- Πού έχουν μεταφερθεί τα κινητά αρχαιολογικά ευρήματα της Πελλάνας και με ποιο τρόπο προτίθεται να τα αξιοποιήσει;

9.- Έχει εισηγηθεί η Ε' ΕΠΚΑ για την αναγκαιότητα απαλλοτρίωσης και σε περίπτωση που έχει εισηγηθεί θετικά, σε ποιο στάδιο βρίσκεται η διαδικασία των απαλλοτριώσεων;

Αθήνα, 16 Δεκεμβρίου 2014

Η ερωτώσα Βουλευτής

Φεβρωνία Πατριανάκου